

Έργο:

«Σχεδίαση και υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής-Ολυμπιακής Παιδείας-Ανάπτυξη/εκπόνηση προγράμματος σπουδών, επιμορφωτικού, εκπαιδευτικού υλικού και Σχεδίου Δράσης Σχολικών Πιλοτικών Προγραμμάτων»

στο πλαίσιο του Υποέργου 2

«Προγράμματα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών»

της Πράξης

«Εφαρμογή προγραμμάτων που πρωθυΐνη την ισότητα στην κοινωνία -
ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ»

του Μέτρου 4.1

«Προγράμματα προώθησης της ισότητας των φύλων με έμφαση στην
υποστήριξη της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για
γυναίκες»

του ΕΠΕΑΕΚ II

που συγχρηματοδοτείται
κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και
κατά 25% από τους Εθνικούς Πόρους

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Υ.Π.Ε.Π.Θ.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Θεοδωράκης Γιάννης

Επικεφαλής Ανάπτυξης Προγράμματος Σπουδών: Κιουμουρτζόγλου Ευθύμιος

Συγγραφική ομάδα: Θεοδωράκης Γιάννης, Γούδας Μάριος, Αλμπανίδης Ευάγγελος, Δέρρη Βασιλική, Χρόνη Στυλιανή, Ζαχοπούλου Έρη, Χασάνδρα Μαίρη, Αυγερινός Ανδρέας, Κουρτέσης Θωμάς, Κοσμίδου Ευδοξία, Ζήση Βασιλική, Χατζηγεωργιάδης Αντώνης, Κούλη Όλγα, Νικοπούλου Μαρία.

Εικονογράφηση: Κιουμουρτζόγλου Ιορδάνης.

Εφαρμογή προγραμμάτων που προωθούν την ισότητα

στην κοινωνία - ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Δ΄, Ε΄, & ΣΤ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΣΕΛΙΔΑ
ENOTHTA 1		
	Κριτές και Αθλητές.	3
	Σεβασμός στη διαφορετικότητα.	4
	Μαθαίνω για το σεβασμό και την υπευθυνότητα.	5
ENOTHTA 2		
	Γνωρίζω νέους φίλους!!!	6
	Μάζεψε τις εικόνες διαφορετικών χωρών.	7
	Το ναρκοπέδιο.	8
ENOTHTA 3		
	Είμαι ρατσιστής;	10
	Το Αντιρατσιστικό παιχνίδι.	13
	Όλοι μαζί.	17
ENOTHTA 4		
	Μπορείς να τους ξεχωρίσεις;	18
	Παιζούμε χόκεϊ;	19
	Ποδόσφαιρο για όλους!	20
ENOTHTA 5		
	Ένα σχολείο για όλους.	21
	Πλειονότητες - Μειονότητες.	22
	Όλοι μπορούν να τα καταφέρουν στα αθλήματα!	23
ENOTHTA 6		
	Το χαμογελαστό παιχνίδι.	27

«Κριτές και Αθλητές».

Στο παιχνίδι - αγώνα που συμμετείχες σήμερα ποια ήταν η εμπειρία σου ως:

→ **αθλητή;** Ήταν δίκαιος ο αγώνας; Γιατί;

→ **κριτή;** Κατάφερες να γίνει ένας σωστός και δίκαιος αγώνας; Γράψε πώς.

Αισθάνεσαι ότι οι συμμαθητές ή συμμαθήτριές σου σε βοήθησαν να βελτιωθείς; Ποιοι; Σε Τι; Πώς;

Βοήθησες κάποιον ή κάποιους από τους συμμαθητές σου να μάθουν κάτι; Ποιον; Σε Τι; Πώς;

Πόσο δύσκολο είναι να ορίζεις κανόνες; Τι πρέπει να σκεφτείς;

Πόσο σημαντικό είναι να τηρούνται οι κανόνες; Γιατί;

Για το επόμενο παιχνίδι - αγώνα:

Σχεδίασε εδώ →
τη διαδρομή που θα προτείνεις.

Μια άσκηση που θα προτείνεις και
τους κανόνες γι' αυτήν. →

Γράψε εδώ →
τους συμμαθητές σου με τους
οποίους θα συνεργαστείς ως κριτής.

Στην καθημερινή ζωή:

Ανάφερε 1-2 περιπτώσεις στις οποίες μπορείς να αναλάβεις την τίρηση κανόνων. Ποιον ή σε τι βοηθάς;

«Σεβασμός στη διαφορετικότητα».

Φτιάξε ένα ομαδικό παιχνίδι - αγώνα που θα προτείνεις την επόμενη φορά να παίξετε στην αυλή του σχολείου σε 5 σταθμούς και διάλεξε ποιοι άλλοι 4 συμμαθητές ή συμμαθήτριές σου θα είναι μαζί με σένα η ομάδα σου. Λάβε υπ' όψιν σου ότι κάθε παίκτης εκτελεί δραστηριότητα μόνο σε ένα σταθμό. Γράψε παρακάτω ποια θα είναι η δραστηριότητα σε κάθε σταθμό, πώς μετράμε το σκορ, ποιος θα είναι ο αθλητής σ' αυτό το σταθμό και γιατί.

Π.χ. Σταθμός 1. Άσκηση: ελεύθερες βολές στο καλάθι του μπάσκετ, Σκορ: πόσες βολές στις 10 θα πετύχει. Παίκτης: εκτελεί ο Κώστας γιατί είναι ψηλός.

Σταθμός 1:

Σταθμός 2:

Σταθμός 3:

Σταθμός 4:

Σταθμός 5:

Στο παραπάνω παιχνίδι - αγώνα που έφτιαξες, θα διάλεγες ένα παιδί διαφορετικής εθνικότητας να συμμετέχει στην ομάδα σου; Αιτιολόγησε την απάντησή σου.

Τα παιδιά που έχουν πρόβλημα με το βάρος τους (υπέρβαρα) έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στο μάθημα αυτό; Ποια δραστηριότητα θα διάλεγες ή πώς θα τροποποιούσες κάποια ή κάποιες δραστηριότητες για ένα συμμαθητή σου με τέτοιο πρόβλημα;

Γράψε το δικό σου μήνυμα για τη σημερινή δράση: _____

«Μαθαίνω για το σεβασμό και την υπευθυνότητα».

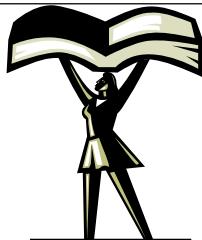
Στόχος: θα μάθω πώς ο σεβασμός και η υπευθυνότητα συνδέονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα και πώς μας βοηθούν να γίνουμε καλύτεροι.

Στο παρακάτω διάγραμμα εντόπισε 7 λέξεις που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά και τη μόρφωση.

Δ	Γ	Β	Ζ	Ε	Μ	Σ	Κ	Ρ	Τ	Υ	Λ	Ν	Σ	Π
P	I	K	N	O	S	N	A	B	Δ	I	O	P	K	O
T	L	A	H	I	Φ	E	G	R	E	Δ	Γ	T	A	A
K	X	N	Φ	B	Z	Λ	Φ	Ω	X	Tα	Σ	M	B	I
H	I	Θ	Λ	Ο	Ξ	K	P	Ψ	I	E	H	A	Σ	T
Σ	Φ	P	Y	A	R	N	T	E	T	P	Σ	X	N	I
Γ	N	Ω	K	Π	I	E	P	H	Δ	E	Θ	Φ	H	Σ
K	E	Π	Θ	I	O	R	T	P	Λ	X	N	A	P	M
Λ	P	O	N	T	Σ	O	M	I	E	B	Φ	I	T	O
E	T	I	Λ	B	N	M	N	B	K	Σ	K	Σ	A	Σ
P	X	M	T	A	Θ	Π	Σ	Θ	I	O	Ω	O	N	X
Y	Ξ	Σ	K	M	I	K	X	Σ	A	A	T	T	P	Φ
Σ	A	I	N	E	Y	E	E	I	Φ	Γ	Φ	H	E	H
M	E	H	B	K	Σ	P	Φ	O	Σ	P	H	T	T	I
E	K	Π	A	I	Δ	E	Y	Σ	H	M	P	A	Δ	A

Τοποθέτησε τις λέξεις που βρήκες στην ακροστιχίδα και απάντησε στην ερώτηση:

Π _____ Τι σημαίνει η λέξη «παιδεία»;

Α _____

Ι _____

Δ _____

Ε _____

Ι _____

Α _____

Επίλεξε ένα/μία συμμαθητή –τριά σου και δίδαξέ του/της μια αθλητική δεξιότητα που γνωρίζεις καλά εσύ, ενώ εκείνος/η έχει χαμηλότερη απόδοση. Γράψε πως τον/τη βοήθησες να βελτιωθεί! Ποιες δυσκολίες συνάντησες;

Επίλεξε ένα άθλημα που γνωρίζεις καλά και δίδαξε δείχνοντας και εξηγώντας 3-5 βασικούς κανονισμούς. Στη συνέχεια, με εσένα διαιτητή, βάλε την ομάδα να παίξει το συγκεκριμένο παιχνίδι. Τι διασφάλισες με τη διδασκαλία των κανονισμών στην εύρυθμη διεξαγωγή του παιχνιδιού;

«Γνωρίζω νέους φίλους!!!».

Γνωρίζεις παιδιά που έχουν έρθει στην Ελλάδα από άλλες χώρες; Αν γνωρίζεις, τότε ήρθε η ώρα για καινούργια παιχνίδια με καινούργιους φίλους!

Ρώτησέ τους τι παιχνίδια συνήθιζαν να παίζουν στη χώρα τους και πες τους να σας τα μάθουν, για να τα παίξετε και εσείς μαζί τους!

Τα καινούργια παιχνίδια σου θυμίζουν κάποια από αυτά που παίζεις και εσύ με τους φίλους και φίλες σου; Αν ναι, δείξτε στους καινούργιους φίλους σας πώς τα παίζετε εσείς. Αν όχι, μάθετέ τους αυτά που σας αρέσει περισσότερο να παίζετε.

Σκεφτείτε το παιχνίδι που παίζατε με τη συλλογή των εικόνων και αντιστοιχίστε κάθε εικόνα με τη χώρα προέλευσης και το μαθητή που προέρχεται από αυτή τη χώρα

εικόνα	χώρα	όνομα μαθητή
--------	------	--------------

Στο τέλος της δραστηριότητας σκεφτείτε:

- Αν μπορείτε να δώσετε κάποια στοιχεία για τη ζωή κάποιου από τους συμμαθητές σας.
- Δυο συμμαθητές σας διαφορετικής εθνικότητας από τη δική σας. Για έναν από τους δυο μόλις μάθατε περισσότερα στοιχεία για τη ζωή του. Ποιον από τους δυο θα εμπιστεύουσασταν, για να συνεργαστείτε σε μια εργασία που θα σας έβαζε ο καθηγητής; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Αν στην τάξη σας έχουν έρθει παιδιά από άλλες χώρες, δοκιμάστε να παίξετε το παρακάτω παιχνίδι.

Επιλέξτε 5-8 ερωτήσεις με τις οποίες θα θέλατε να μάθετε κάτι για τους άλλους, όπως φαίνεται παρακάτω, και γράψτε τες στον πίνακα.

Ζωγραφίστε ο καθένας σε ένα χαρτί τέσσερις κάθετες και τέσσερις οριζόντιες γραμμές, σχηματίζοντας μεταξύ τους 9 τετράγωνα, όπως φαίνεται στο σχήμα.

- Από πού είσαι;
- Πόσο καιρό μένεις στην Ελλάδα;
- Ποιος είναι ο καλύτερός σου φίλος;
- Ποια είναι η αγαπημένη σου συνήθεια;
- Τι είδος μουσικής σου αρέσει;
- ποιο είναι το αγαπημένο σου άθλημα;

	Σεργκέϊ από Γεωργία	
Άλντα: 2 χρόνια παραμονής στην Ελλάδα		

Κάντε αυτές τις ερωτήσεις σε συμμαθητές σας με διαφορετική εθνικότητα από τη δική σας και σημειώστε κάθε απάντηση που θα σας δώσουν σε κάθε ένα από τα τετράγωνα, όπως φαίνεται στο σχήμα. Συνολικά, κάθε μαθητής κάνει 8 ερωτήσεις και συμπληρώνει σε κάθε τετράγωνο μια από τις απαντήσεις που παίρνει, εκτός από το κεντρικό που μένει κενό.

Μόλις συμπληρώθούν και τα 8 τετράγωνα με απαντήσεις, ο εκπαιδευτικός φωνάζει μια από τις ερωτήσεις για κάποιο συγκεκριμένο άτομο, π.χ. από πού είναι ο Σεργκέϊ, και οι μαθητές που έχουν κάνει την ερώτηση στο Σεργκέϊ διαγράφουν το τετράγωνο με την απάντηση. Μόλις διαγράψετε και το όγδοο τετράγωνο, φωνάξτε «μπίνγκο», που σημαίνει ότι απαντήσατε σε όλες τις ερωτήσεις που κάνατε στους συμμαθητές σας.

Συζητήστε με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σας τις διαφορές και τις ομοιότητες που έχετε με τους νέους φίλους σας!!!

Ο καθηγητής ή η καθηγήτρια σας θα δώσει ένα μπαλάκι του τένις σε ένα συμμαθητή σας, για να ξεκινήσει το παιχνίδι. Αυτός που έχει το μπαλάκι πρέπει να το πετάξει σε κάποιο συμμαθητή σας και να του κάνει μια από τις παραπάνω ερωτήσεις. Για παράδειγμα:

Ο Αγγελος πετάει το μπαλάκι στο Σεργκέϊ και τον ρωτάει "από πού είσαι?". Ο Σεργκέϊ, πιάνοντας το μπαλάκι, δίνει την απάντηση.

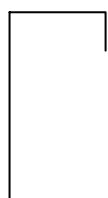
«Μάζεψε τις εικόνες διαφορετικών χωρών»

Δείξτε στους συμμαθητές σας φωτογραφίες ή ζωγραφίες που να απεικονίζουν κάποιο, για παράδειγμα, μνημείο, κτήριο που χαρακτηρίζει τη χώρα προέλευσής σας. Δώστε τις φωτογραφίες στον καθηγητή σας και προσπαθήστε, κάθε φορά που εκείνος σας δείχνει μια από αυτές, να θυμηθείτε τη χώρα προέλευσης και το μαθητή που την έδειξε.

Παίξτε το παιχνίδι κρεμάλα, χρησιμοποιώντας ως λέξεις τις πληροφορίες που πήρατε από τις φωτογραφίες:

Παράδειγμα:

Κ ό κ κ ι γ η Π λ α τ ε ί α

Επιλέξτε μια φωτογραφία από διαφορετική χώρα προέλευσης από τη δική σας και ζωγραφίστε τη. Βρείτε περισσότερες πληροφορίες γι' αυτό που απεικονίζει και παρουσιάστε τα στοιχεία που βρήκατε στους υπόλοιπους συμμαθητές σας.

1^ο Παιχνίδι: Διάλεξε μια χώρα ή περιοχή του πλανήτη και βρες ένα δημοφιλές άθλημα ή παιχνίδι της χώρας αυτής. Βρείτε τους κανόνες και τον τρόπο με τον οποίο παίζεται και προσπαθήστε με τον καθηγητή φυσικής αγωγής να το παίξετε.

2^ο Παιχνίδι: Ρωτήστε κάποιον ενήλικα να σας πει τι παιχνίδια έπαιζαν στο χωριό ή την πόλη στην οποία μεγάλωσαν, ανεξάρτητα από χώρα ή περιοχή. Κάντε ένα κατάλογο με τα ονόματα και μια σύντομη περιγραφή τους και επιλέξτε ποιο ή ποια παιχνίδια θα παίξετε στο μάθημα ή το διάλειμμα.

3^ο Παιχνίδι: Στον αυλόγυρο ή και εκτός σχολείου παίξτε τα αγαλματάκια. Ορίστε ένα συμμαθητή σας ως κυνηγό. Ο κυνηγός προσπαθεί να πιάσει έναν από τους υπόλοιπους. Όταν σας πλησιάζει ο κυνηγός, μπορείτε να προστατευτείτε, μένοντας ακίνητοι και φωνάζοντας το όνομα κάποιας χώρας. Για να μπορέσετε να κινηθείτε ξανά, θα πρέπει κάποιος από τους συμμαθητές ή φίλους σας να φωνάξουν κάποιο στοιχείο από τη χώρα αυτή. Για παράδειγμα: Ρωσία-Κόκκινη πλατεία. Βάλτε περιορισμό να μην μπορεί στη συνέχεια κάποιος άλλος να φωνάξει το ίδιο στοιχείο της χώρας αυτής.

«Το ναρκοπέδιο».

Σκεφτείτε τη δραστηριότητα και γράψτε σε μια κόλλα χαρτί τα συναισθήματα ως αρχηγός και ως καθοδηγούμενος από άτομα διαφορετικής εθνικότητας από τη δική σας.

Αρχηγός	Καθοδηγούμενος

Συζητήστε τα διαφορετικά συναισθήματα που σας προκαλούν οι διαφορετικοί ρόλοι.

Σχεδιάστε μια ακροστιχίδα 5 λέξεων που να σχετίζονται με την εμπιστοσύνη. Σηκωθείτε στον πίνακα και προσπαθήστε να περιγράψετε στους συμμαθητές σας τις λέξεις που χρησιμοποιήσατε. Δώστε τους χρόνο να μαντέψουν τις λέξεις αυτές.

Παράδειγμα ακροστιχίδας:

	Κ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	
E	T
B	A
ΦΙΛΙΑ	ΠΟΔΟΧΗ
S	N
M	O
O	H
S	H

Σκεφτείτε μια κατάσταση στην οποία δε δείξατε εμπιστοσύνη σε κάποιον άλλον για παράδειγμα φίλο/η, πατέρα, μητέρα, καθηγητή. Σχολιάστε το αποτέλεσμα. Επιλέξτε ένα συμμαθητή διαφορετικής εθνικότητας από τη δική σας και κάντε αναπαράσταση της κατάστασης αυτής μέσα στην αίθουσα. Συγκρίνετε τη συμπεριφορά του ατόμου εκείνου (φίλου/ης, πατέρα, μητέρας, καθηγητή) και του συμμαθητή σας. Τροποποιήστε τη συμπεριφορά σας και κάντε πάλι αναπαράσταση, δείχνοντας αυτή τη φορά εμπιστοσύνη.

Παίξτε παιχνίδια εμπιστοσύνης!!!

Ο κρυμμένος θησαυρός.

Στον αυλόγυρο ή εκτός σχολείου:

Γίνετε ομάδες με συμμαθητές ή φίλους σας διαφορετικής εθνικότητας από τη δική σας και παίξτε το παιχνίδι του Θησαυρού. Συλλέξτε διάφορα αντικείμενα, όπως, για παράδειγμα, στυλό, βιβλίο, μπαλάκι του τένις και άλλα, και κρύψτε τα σε διαφορετικά μέρη για παράδειγμα του αυλόγυρου. Γράψτε σε μια κόλλα χαρτί μηνύματα που θα περιλαμβάνουν το αντικείμενο και την τοποθεσία που βρίσκεται, όπως, για παράδειγμα:

Με αυτό γράφουμε εκεί που πίνουμε νερό.

Το διαβάζουμε εκεί που βάζουμε καλάθι.

Μαζί με το αντικείμενο τοποθετήστε και το μήνυμα που θα οδηγήσει την άλλη ομάδα στην ανεύρεση του επόμενου αντικειμένου.

Ορίστε αρχικά έναν αρχηγό και ανταλλάξτε το πρώτο μήνυμα με την άλλη ομάδα και ξεκινήστε το παιχνίδι. Ο αρχηγός είναι υπεύθυνος να διαβάσει το μήνυμα και να καθοδηγήσει την ομάδα σας. Σε κάθε αντικείμενο που βρίσκεται, αλλάξτε αρχηγό. Η ομάδα που θα βρει όλα τα αντικείμενα πρέπει να επιστρέψει στο σημείο που ανταλλάξατε το πρώτο μήνυμα, για να είναι και η νικήτρια.

Το παιχνίδι μπορείτε να το παίξετε και σε κάποια εκδρομή του σχολείου σας.

«Είμαι ρατσιστής;».

Ιστορία καθημερινής ξενοφοβίας.
του Ορέστη Ηλιανού

Μόλις είχε φτάσει από κάποιο κυκλαδίτικο νησί, συνοδεύοντας το γιο της που ερχόταν να σπουδάσει στην Αθήνα και γύριζε τις γειτονιές ψάχνοντας να του βρει σπίτι, με το άγχος να την τρώει που θα εγκατέλειπε τον κανακάρη της μόνο σε μια άγνωστη κι άγρια πόλη. Συναντήθηκαμε στην είσοδο της πολυκατοικίας, όπου έτυχε να έχουμε εκείνο το απόγευμα συνέλευση ιδιοκτητών.

Η γυναίκα είχε μόλις επισκεφτεί ένα διαμέρισμα στον πέμπτο και έπρεπε να πάρει την απόφαση αν θα το νοίκιαζε ή όχι. Γιατί η τιμή μεν καλή, αλλά η συνοικία... Αχαρών στο μάτι του κυκλώνα, όπου το βράδυ οι σειρήνες από τα περιπολικά είναι ένας ήχος τόσο οικείος, όσο οι συναγερμοί των αυτοκινήτων.

Πάνω εκεί, λοιπόν, που κοινβεντιάζαμε και η κυρία από το νησί μάς έλεγε την αγωνία της, να σου και βγαίνει από το ασανσέρ ο ένας από τους Πολωνούς του τρίτου, που έχοντας πλήρως αφομοιώσει τα αθηναϊκά έθιμα, κατεβαίνει τα σκαλοπάτια σκυθρωπός, με το βλέμμα καρφωμένο ίσια μπροστά και περνά ανάμεσά μας, σαν να μην υπήρχαμε.

Η γυναίκα στραβομούτσουνιάζει.

-Τι είναι αυτός; ρωτά καχύποπτα.

-Πολωνός, απαντά εγώ.

Η ανησυχία ζωγραφίζεται στο πρόσωπό της.

- Μένουν πολλοί ξένοι στην πολυκατοικία; ρωτά.

Μην μπορώντας να αντισταθώ στον πειρασμό, αρχίζω να απαριθμώ:

-Στο υπόγειο και το ισόγειο μένουν κάτι Σύροι που συζούν με Ουκρανές. Στον πρώτο είναι μια οικογένεια Βούλγαροι και στον τρίτο Πολωνοί. Α, ναι, έχουμε και δυο οικογένειες Αλβανών στο δεύτερο και τον πέμπτο, πρόσθεσα, αφήνοντας το καλύτερο για το τέλος.

-Πωπώ! έκανε η γυναίκα. Καλέ πώς να αφήσω εδώ το αγόρι μου. Αυτό πρώτη φορά φεύγει από το σπίτι. Τους ξέρω αυτούς τους αλλοδαπούς, όλη τη μέρα μπεκροπίνουν και μετά τσακώνονται μεταξύ τους. Τι θα γίνει, αν καμιά φορά πέσει πάνω τους το παιδί και μου το χτυπήσουν;

Τη λυπήθηκα. Σκέφτηκα πως το είχα παρακάνει. Η φουκαριάρα ήταν που ήταν αγχωμένη, και εγώ, αντί να προσπαθήσω να την καθησυχάσω, επιδείνωνα την κατάστασή της.

-Κοιτάζετε, άρχισα, πασχίζοντας να μετριάσω την αρνητική εντύπωση που της είχα δημιουργήσει, ειλικρινά, οι άνθρωποι που σας λέω δεν έχουν ποτέ δημιουργήσει κανένα πρόβλημα. Φουκαράδες μετανάστες είναι, που ήρθαν εδώ να βρουν μια καλύτερη μοίρα. Δεν πρόκειται ούτε για αλήτες ούτε για εγκληματίες.

Με κοίταζε με δυσπιστία.

- Πριν έρθω εδώ, είπε, καθώς γύριζα στη γειτονιά και κοίταζα τα ενοικιαστήρια στις πόρτες των πολυκατοικιών, ξέρετε τι έγραφαν τα περισσότερα; «Όχι αλλοδαποί». Τι σημαίνει αυτό για σας;

Ενιωσα το αίμα να μου ανεβαίνει στο κεφάλι.

- Ρατσισμός, απάντησα ξερά.

Ξαφνιάστηκε. Σίγουρα κάτι άλλο περίμενε να ακούσει.

- Μα... πήγε να πει..

- Ρατσισμός, επανέλαβα. Αυτοί που δε θέλουν τους αλλοδαπούς για γείτονες δεν έχουν καμιά αντίρρηση να τους έχουν στη δούλευη τους σαν υποτακτικούς, να τους κάνουν τις χειρότερες δουλειές για μια μπονκιά ψωμί και χωρίς καμιά ασφάλιση. Και αν έχουν και κανένα αχούρι για νοίκιασμα, μετά χαράς να τους το νοικιάσουν ... σε τιμή ευκαιρίας. Αφήστε τα λοιπόν.

- Κοιτάζετε, εγώ δεν είμαι ρατσίστρια, αλλά...

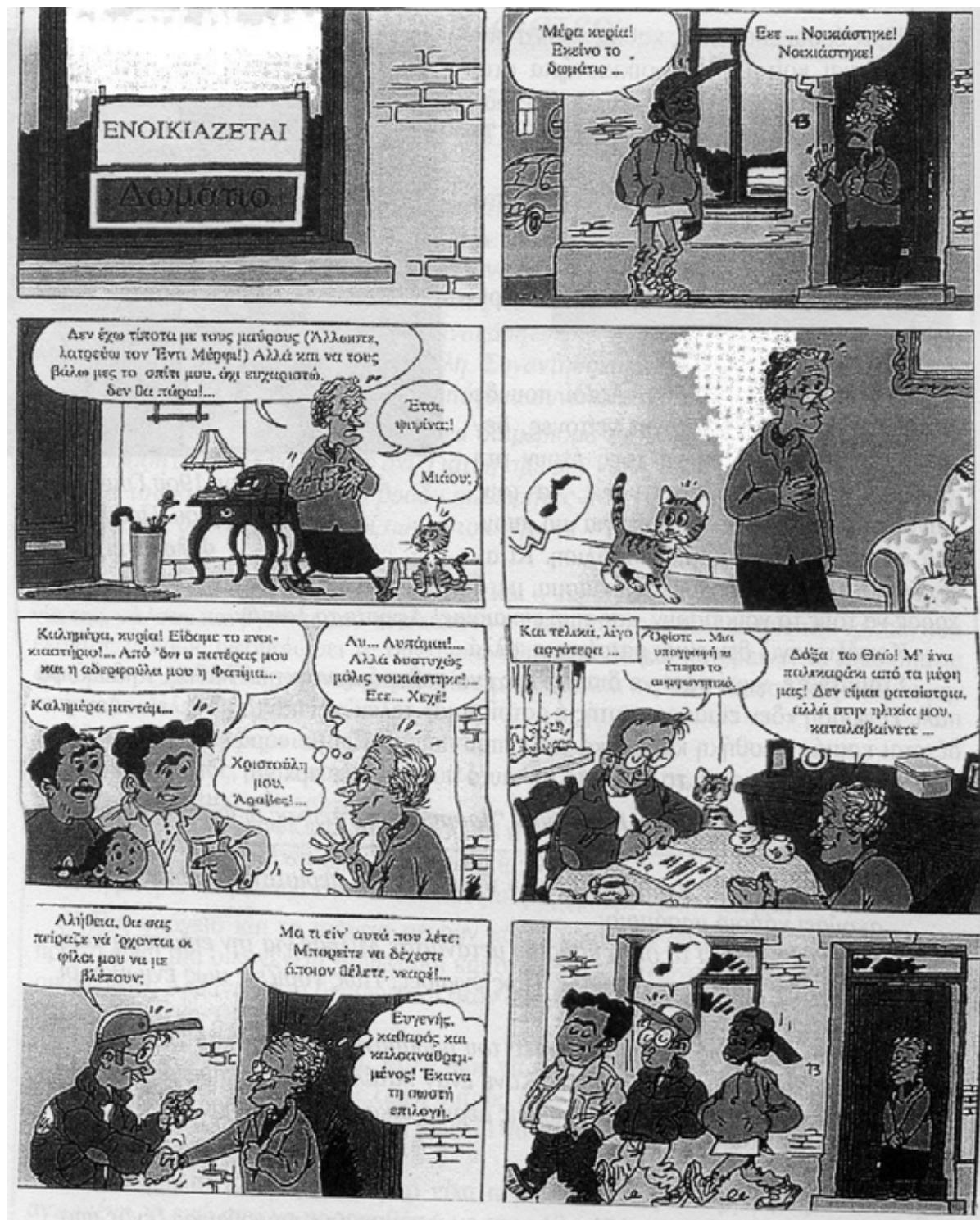
- Σταματήστε, γιατί πάτε να διαπράζετε ένα σοβαρό συντακτικό λάθος, τη διέκοψα πάλι. Η φράση «δεν είμαι ρατσιστής ή ρατσίστρια» τελειώνει πάντα με τελεία. Δεν επιδέχεται καμιά προσθήκη και ειδικά του τύπου που αρχίζει με «όμως» ή «αλλά», γιατί τότε καταντά να σημαίνει το αντίθετο απ' αυτό που σήμαινε αρχικά.

✓Συζήτησε με τους συμμαθητές σου το παραπάνω περιστατικό. Έχεις ακούσει για αντίστοιχα περιστατικά στην πόλη σου;

✓Ποιος από τους δύο συνομιλητές του παραπάνω περιστατικού έχει, κατά τη γνώμη σου, περισσότερο δίκιο; Κάνε έναν κατάλογο με τα επιχειρήματα του καθένα. Μπορείς να συμπληρώσεις μερικά δικά σου επιχειρήματα;

✓Ρώτησε τους γονείς σου αν θα νοίκιαζαν το διαμέρισμά τους σε έναν αλλοδαπό, π.χ. Αλβανό, Ρουμάνο κτλ.

✓Διάβασε και σχολίασε με τους συμμαθητές σου το κόμικ που ακολουθεί. Πόσο αληθινό το βρίσκεις; Μπορείς να φτιάξεις ένα δικό σου κόμικ πάνω στο ίδιο θέμα;

Πηγή: Σχολείο χωρίς σύνορα, Αθήνα, KEMETE/ΟΛΜΕ, 1998, σελ. 90.

<p>Παιχνίδι: Μάθε τα παιχνίδια των αλλοδαπών φίλων σου.</p>	<p>Ζήτησε από τους αλλοδαπούς φίλους σου να σου δείξουν ένα παραδοσιακό παιχνίδι της χώρας τους. Δοκιμάστε να το παίξετε όλοι μαζί. Συζητήστε αν παίζετε κάτι ανάλογο στην Ελλάδα.</p>
---	--

«Το Αντιρατσιστικό παιχνίδι».
(Παιζουν από 2 μέχρι 6 παίκτες)

Εξαρτήματα:	Ένας πίνακας, ένα ζάρι και 6 πιόνια διάφορων χρωμάτων.
Προετοιμασία:	Τοποθετείται ο Πίνακας πάνω στο τραπέζι. Κάθε παίκτης διαλέγει ένα πιόνι, το οποίο τον αντιπροσωπεύει με τις κινήσεις του πάνω στον πίνακα σε όλη τη διάρκεια του παιχνιδιού.
Αρχή του παιχνιδιού:	Όλοι οι παίκτες ρίχνουν το ζάρι και εκείνος που θα φέρει το μεγαλύτερο αριθμό παιζει πρώτος. Οι άλλοι λαμβάνουν θέσεις από αριστερά προς τα δεξιά του πρώτου, ανάλογα με τον αριθμό που έφεραν στο ζάρι. Κάθε παίκτης τοποθετεί το πιόνι του στο τετράγωνο με τον αριθμό 0, ρίχνει το ζάρι και κινεί το πιόνι του, προχωρώντας τόσα τετράγωνα, όσος είναι ο αριθμός του ζαριού που έφερε. Εκεί τοποθετεί το πιόνι του, μέχρις ότου να έλθει η σειρά του να ξαναπαίξει και να προχωρήσει το πιόνι του μακρύτερα. Επάνω στο ίδιο τετράγωνο μπορούν να σταθούν ένα ή περισσότερα πιόνια ταυτόχρονα.
Κανόνες:	<ol style="list-style-type: none"> Ο παίκτης που φέρνει 6 έχει το δικαίωμα να ξαναπαίξει μια φορά ακόμη. Εάν το πιόνι ενός παίκτη πέσει σε χρωματιστό τετράγωνο, τότε ο παίκτης είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει την αντίστοιχη «ποινή» ή να λάβει την αντίστοιχη «αμοιβή».
Σκοπός του παιχνιδιού:	<p>Να τοποθετηθεί το πιόνι κάποιου παίκτη στο τετράγωνο της ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΥ ΣΕΒΕΤΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ. Το παιχνίδι τελειώνει, όταν όλοι οι παίκτες φτάσουν στο τελευταίο τετράγωνο, με πρώτο αυτόν που έφτασε πρώτος, δεύτερο αυτόν που έφτασε δεύτερος κτλ.</p>

45	44	43	42	41		39	38	37		35	34	33	32	31	30
46															29
47															28
															27
49															26
50															25
52															23
53															22
54															21
55															20
56															18
58															17
59															16
60															15
62															14
63															12
64															11
65	66		68	69	70	71	72	73	74	75					10
															9
															8
															6
															5
															0
															1
															2
															3
															4

Πηγή: Ομάδα Εργασίας 4^{ου} Γυμνασίου Αθηνών, στο πλαίσιο του προγράμματος «ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ-Συνεργαζόμενα σχολεία κατά του ρατσισμού και υπέρ των ανθρώπινων δικαιωμάτων, Σχολ. Έτος 1998-1999, στο: Σχολείο χωρίς σύνορα, Μαθητικά Γυμνάσματα στα ανθρώπινα δικαιώματα, KEMETE-ΟΛΜΕ, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2000.

✓Φτιάξε έναν κατάλογο με 6 αντιπροσωπευτικά συνθήματα τα οποία θα προτείνεις να τοιχοκολλήσεις στο χώρο της τάξης ή του γυμναστηρίου.

Τα δύο πρώτα τα έχουμε ξεκινήσει εμείς. Ολοκλήρωσέ τα:

1. Ο ρατσισμός γεννάει το φόβο, η αλληλεγγύη.....
2. Θέλουμε έναν κόσμο που
3.
4.
5.

ΑΣΚΗΣΗ.

✓Φτιάξε έναν κατάλογο με 6 αντιπροσωπευτικά συνθήματα τα οποία θα προτείνεις να τοιχοκολλήσεις στο χώρο της τάξης ή του γυμναστηρίου.

Τα δύο πρώτα τα έχουμε ξεκινήσει εμείς. Ολοκλήρωσέ τα:

6. Ο ρατσισμός γεννάει το φόβο, η αλληλεγγύη.....
7. Θέλουμε έναν κόσμο που
8.
9.
10.
11.

<p>Παιχνίδι: Μπάσκετ. Η σύνθεση της ομάδας χαρίζει πόντους.</p>	<p>Φτιάξτε ομάδες στη γειτονιά με παιδιά διαφορετικής καταγωγής για ένα παιχνίδι μπάσκετ. Κάθε αλλοδαπός παίκτης χαρίζει στην ομάδα δύο πόντους προβάδισμα με την έναρξη του παιχνιδιού. Αν στην ομάδα συμμετέχουν πέντε παιδιά διαφορετικής καταγωγής, τότε η συγκεκριμένη ομάδα ξεκινά με δέκα πόντους προβάδισμα.</p>
--	--

Είναι εύκολο να απομονώσεις κάποιον...

.....είναι, όμως, ευκολότερο με καλή διάθεση και φαντασία...

...όλοι να συμμετέχουν!

Για κάθε ένα από τα παιχνίδια που ακολουθούν και παίζεις κάθε φορά στο μάθημα της γυμναστικής, γράψε λίγα λόγια με φαντασία για το πώς θα μπορούσαν να αλλάξουν οι κανονισμοί, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν όλοι: αγόρια-κορίτσια, γρήγοροι-αργοί, δυνατοί-αδύναμοι, ψηλοί-κοντοί, αδύνατοι-εύσωμοι κτλ.

Θυμήσου: ΟΛΟΙ συμμετέχουν.

Στο επόμενο μάθημα θα δοκιμαστούν οι δικές σας ιδέες!!!

Ποδόσφαιρο

Μπάσκετ

Βόλεϊ

Τρέξιμο

Σκυταλοδρομίες

«Μπορείς να τους ξεχωρίσεις;».

Παρατήρησε προσεκτικά τις δύο φωτογραφίες που τραβήχτηκαν στους χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 2006 στο Τορίνο στο αγώνισμα της γιγαντιαίας τεχνικής κατάβασης.

Σκέψου και απάντησε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Έχεις γνωρίσει κάποιο ή κάποια σκιέρ; (Αν όχι, δεν πειράζει!)......
- Σε τι μοιάζουν οι δύο φωτογραφίες;.....
- Μπορείς να αναγνωρίσεις ποιος σκιέρ είναι άνδρας και ποια είναι γυναίκα;
- Σε άλλα σπορ είναι εύκολο να διακρίνεις ποιος είναι άνδρας και ποιος γυναίκα; Πώς τους διακρίνεις;.....
- **Παντομίμα:** Πάρετε αθλητικές πόζες και αναγνωρίστε τα αθλήματα! Μετά συζητείστε τα παρακάτω:.....
- Υπάρχει κάποιο πρόβλημα, όταν δεν μπορούμε να ξεχωρίσουμε ποιος είναι άνδρας και ποιος γυναίκα; Μήπως το πόσο καλά πάει και τα πόσα χρόνια κάνει προπόνηση κάποιος κάνουν τη διαφορά και όχι αν είναι άνδρας ή γυναίκα;.....
- Αγόρια και κορίτσια μπορούν να ασκούνται και να αγωνίζονται στο ίδιο αγώνισμα;.....
- Υπάρχουν «ανδρικά» και «γυναικεία» σπορ;.....
- Πώς τα χωρίζεις σε ανδρικά και γυναικεία;.....

Γράψε με ποια σπορ ασχολούνται δύο δικά σας πρόσωπα, ένα από κάθε φύλο.

Βρες και κόλλησε δύο εικόνες, όπου ο αθλητής και η αθλήτρια δε φαίνονται πολύ διαφορετικοί.

- 1:.....
.....
- 2:.....
.....

«Παίζουμε χόκεϊ;».

Μαθαίνουμε χόκεϊ και διασκεδάζουμε αγόρια - κορίτσια το ίδιο!

Δίνουμε όνομα στις ομάδες μας και ορίζουμε ποιο θα είναι το σήμα μας!

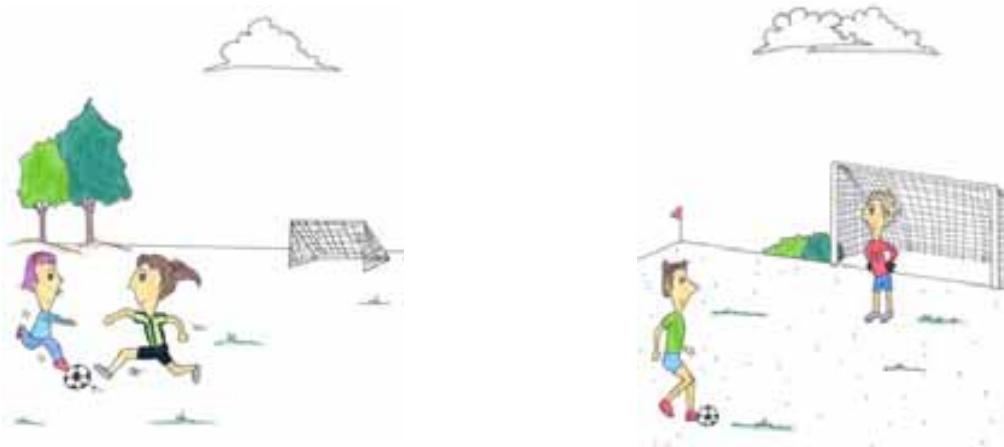
Εμείς παίζουμε όλους τους ρόλους! Είμαστε και οι παίκτες και οι διαιτητές και οι προπονητές και η γραμματεία. Όλοι μπορούμε να τα κάνουμε όλα!

Σε όλα τα παιχνίδια μπορούμε να παίζουμε μαζί αγόρια-κορίτσια και να νικάμε!!!

«Ποδόσφαιρο για όλους!».

Φτιάχνουμε τις ομάδες μας, για να παίζουμε και να μαθαίνουμε όλοι μαζί.
Η ποδοσφαιρική ομάδα μου αποτελείται από τους εξής συμμαθητές μου:

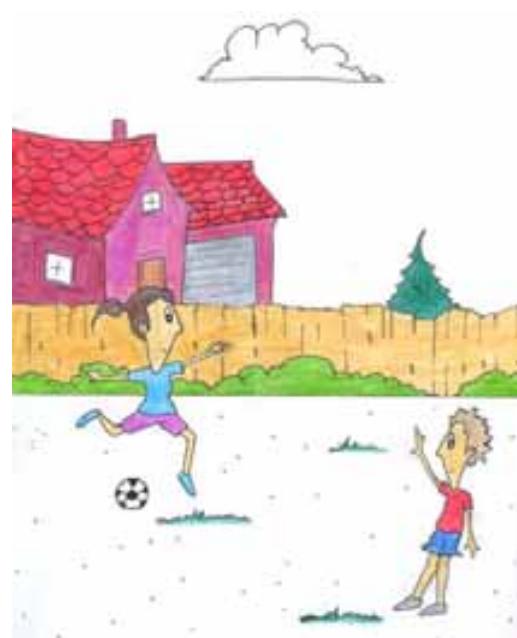
-
 -
 -
 -
- Και από τις εξής συμμαθήτριές μου:
-
 -
 -
 -

Οι δεξιότητες που πρέπει να βελτιώσω στο επόμενο μάθημα, για να παίζω καλύτερο ποδόσφαιρο, είναι:

1.
2.

Ο μαθητής / μαθήτρια με τον/την οποίο/α θα δουλέψω στο επόμενο μάθημα πάνω σε αυτές τις δεξιότητες είναι:

.....

«Ενα σχολείο για όλους».

Παρατήρησε τη φωτογραφία και προσπάθησε να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις.

- ✓ Έχεις γνωρίσει άτομα με αναπηρίες; _____
- ✓ Τι διαφορές και τι ομοιότητες έχουν με εσένα; _____
- ✓ Αντιμετωπίζουν προβλήματα στην καθημερινότητά τους; _____
- ✓ Πού οφείλεται η διαφορετική μεταχείριση των ατόμων με αναπηρίες; _____
- ✓ Πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε στα άτομα με αναπηρίες; _____
- ✓ Είναι δίκαιο να αποκλείονται από δραστηριότητες στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν, απλά γιατί διαφέρουν; _____

Αν υπάρχουν παιδιά με αναπηρίες στο σχολείο σου, βρείτε παιχνίδια που σας αρέσουν και αλλάξτε τα, έτσι ώστε να μπορείτε να τα παίζετε στο διάλειμμα και με αυτά τα παιδιά.

«Το δικό μας σχολείο είναι για όλα τα παιδιά».

Πάρτε την παρέα σας και επιθεωρήστε αν στο σχολείο σας είναι εύκολο να κινηθεί ένα άτομο με αναπηρικό καροτσάκι. Κάντε τις διαδρομές που καθημερινά κάνετε μέσα στο σχολείο και την αυλή και εντοπίστε τα σημεία που πρέπει να διορθωθούν, για να μπορεί να κινηθεί και ένα παιδί που κινείται με καροτσάκι. Ανακοινώστε τις παρατηρήσεις σας!

Μπορείς να βρεις
ποιοι διάσημοι
άνθρωποι ήταν
άτομα με
αναπηρίες;

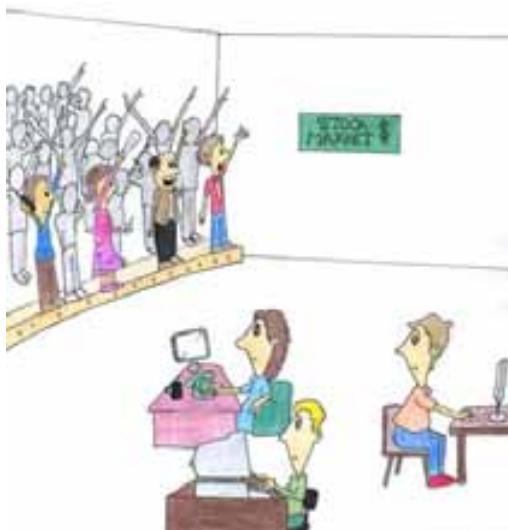
«Ένα παιχνίδι που είναι για όλους».

Επιλέξτε ένα παιχνίδι που παίζετε στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής ή στο διάλειμμα ή μετά το σχολείο. Σκεφτείτε αν μπορεί ένα παιδί με αναπηρίες να παίξει μαζί σας. Τροποποιήστε το, έτσι ώστε να μπορεί και ένα τέτοιο παιδί να παίξει σε αυτό το παιχνίδι. Παίξτε το παιχνίδι με τους τροποποιημένους κανόνες. Μήπως είναι εξίσου διασκεδαστικό με τους νέους κανόνες για όλους σας;

Το σημερινό Μήνυμα είναι: _____

«Πλειονότητες - Μειονότητες».

Πολλοί και ισχυροί;

Λίγοι και αδύναμοι;

Παρατήρησε τις 2 φωτογραφίες με τους τίτλους τους.

Γράψε τις σκέψεις σου ή ζωγράφισε στο μπλοκ ζωγραφικής σου κάτι σχετικό!
Τι εννοούμε όταν λέμε «αυτοί είναι πλειονότητες» ή «αυτοί είναι μειονότητες» σε μια χώρα;

Μπάσκετ: Χωριστείτε ελεύθερα σε δύο ισάριθμες ομάδες. Ο κανόνας είναι ότι ανά ένα λεπτό ένας παίκτης της μιας ομάδας θα προστίθεται στην αντίπαλη ομάδα. Ο παίκτης που θα αλλάξει ομάδα θα είναι αυτός που τελευταίος έβαλε καλάθι ή έκανε προσπάθεια για καλάθι.

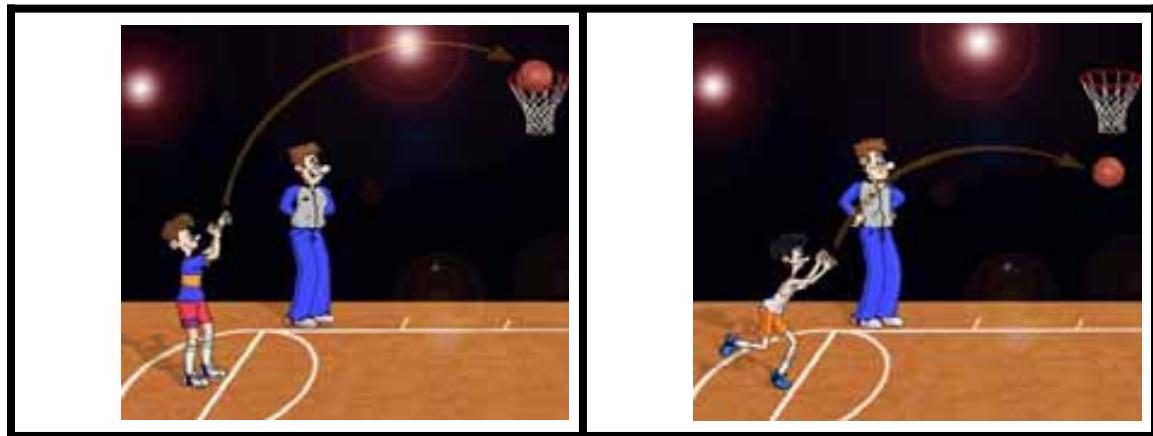
- ✓ Πώς πιστεύεις ότι αισθάνονται οι «λίγοι» απέναντι στους «πολλούς»;

- ✓ Έχεις σκεφτεί ποτέ πώς μπορεί να αισθάνονται κάποιοι άνθρωποι που αποτελούν μειονότητα σε μια χώρα;

- ✓ Έχεις σκεφτεί ποτέ ότι άνθρωποι από τη χώρα μας μπορεί να αποτελούν μειονότητες σε άλλες χώρες; Εέρεις τέτοιες περιπτώσεις;

- ✓ Πώς νομίζεις ότι πρέπει να συμπεριφερόμαστε απέναντι στις μειονότητες;

«Όλοι μπορούν να τα καταφέρουν στα αθλήματα!».

Διάβασε τα αποσπάσματα από τις συνεντεύξεις των δύο παραπάνω παιδιών:

Μαθητής Α (αυτός που τα καταφέρνει στο μπάσκετ):

«Μου αρέσει πολύ να συμμετέχω στο μπάσκετ. Διασκεδάζω με τους φίλους μου και τα καταφέρνω πολύ καλά, ιδιαίτερα στο να βάζω καλάθια. Δε χάνω ευκαιρία να παίξω ένα παιχνίδι μπάσκετ με τους φίλους μου».

Μαθητής Β (αυτός που δεν τα καταφέρνει στο μπάσκετ):

«Μου αρέσει πολύ να παίζω παιχνίδια με τους φίλους μου και να διασκεδάζουμε. Όμως, στο μπάσκετ δεν τα καταφέρνω καθόλου καλά, όλο δίνω λάθος πάσες και το καλάθι νομίζω ότι μετακινείται, κάθε φορά που προσπαθώ να το πετύχω. Οι φίλοι μου δε με διαλέγουν για συμπαίκτη τους ή, όταν με διαλέγουν, βρίσκω δικαιολογίες, για να μην παίξω, για να αποφύγω τις κοροϊδίες και τους καβγάδες. Είναι άδικο, δεν έχουν καθόλου υπομονή μαζί μου, για να με βοηθήσουν να μάθω και εγώ.»

Συζητήστε τα αποσπάσματα, παίρνοντας ιδέες από τις παρακάτω προτάσεις:

1) Συγκρίνετε το πώς αισθάνονται οι 2 μαθητές, όταν παίζουν μπάσκετ.

2) Τι αρέσει και στα 2 παιδιά;

3) Σε τι διαφέρουν τα 2 παιδιά, όταν παίζουν μπάσκετ;

4) Σε ποιου παιδιού τη θέση θα θέλατε να είστε και γιατί;

5) Τι πρέπει να κάνει ο μαθητής Α, για να βοηθήσει και το μαθητή Β να γίνει καλύτερος;

6) Τι πρέπει να κάνουμε από σήμερα, έτσι ώστε όλοι να συμμετέχουμε και να διασκεδάζουμε, όταν παίζουμε;

Παίξτε στην αυλή το αγαπημένο σας παιχνίδι και φροντίστε σε κάθε ομάδα να υπάρχουν παιδιά που τα καταφέρνουν καλά και παιδιά που δεν τα καταφέρνουν και πολύ καλά.

Βοηθήστε τους συμπαίκτες και τις συμπαίκτριές σας που δεν τα καταφέρνουν και πολύ καλά να γίνουν καλύτεροι/ες!!!

Το σταυρόλεξό μου.

Στην επόμενη σελίδα υπάρχει ένα σταυρόλεξο.

Για να μπορέσει κάποιος να το λύσει, πρέπει να κάνεις πρώτα τα παρακάτω:

A. Βρες σε λεξικά τους ορισμούς για τις παρακάτω λέξεις.

ΟΠΙΖΟΝΤΙΑ	ΚΑΘΕΤΑ
1α. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	1. ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ
1β. ΦΥΛΑ	
3. ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ	3. ΠΛΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ
5. ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ	6. ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ
7. ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ	8. ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ
11. ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ	9. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ
13. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ	12. ΞΕΝΟΦΟΒΙΑ
18. ΙΣΟΤΗΤΑ	17. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ

B. Γράψε τους ορισμούς των λέξεων στους αντίστοιχους αριθμούς του παρακάτω πίνακα.

Γ. Φωτοτύπησε μόνο τον πίνακα με τους ορισμούς και το κενό σταυρόλεξο της επόμενης σελίδας.

Δ. Δώσε τις σελίδες με τους ορισμούς και το σταυρόλεξο στους γονείς σου να το συμπληρώσουν.

Ε. Συζήτησε με τους γονείς σου για όποιο θέμα σου άρεσε περισσότερο από το πρόγραμμα.

Καλή επιτυχία!!!

Ορισμοί**ΟΠΙΖΟΝΤΙΑ****ΚΑΘΕΤΑ**

- 1α. _____

- 1β. _____

3. _____

5. _____

7. _____

11. _____

13. _____

18. _____

1. _____

3. _____

6. _____

8. _____

9. _____

12. _____

17. _____

«Το χαμογελαστό παιχνίδι».

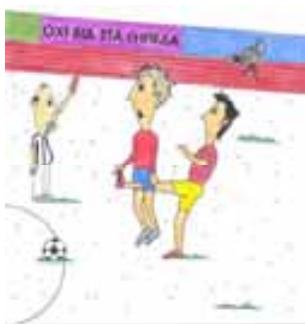
Αποφασίστε ποιο ομαδικό παιχνίδι θα παίξετε. Χωριστείτε σε όσες ομάδες απαιτεί το παιχνίδι και κάθε ομάδα θα ορίσει τον «Παρατηρητή» της. Ο «Παρατηρητής» πρέπει σε ένα φύλλο χαρτί να σημειώνει κάθε επιθετική ενέργεια που κάνει κάποιος παίκτης της ομάδας του (πράξη, λέξη, κίνηση). Μετά από 10 λεπτά παιχνιδιού συζητήστε τι έχει καταγράψει ο «Παρατηρητής». Για κάθε ενέργεια που έχει γράψει απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- ☺ Τι προκάλεσε την επιθετική πράξη;
- ☺ Τι συνέπειες είχε για τα άτομα που ενεπλάκησαν; Για τις ομάδες;
- ☺ Πώς ένιωσαν αυτοί που έλαβαν μέρος στο συγκεκριμένο επεισόδιο;
- ☺ Θα μπορούσε να αποφευχθεί;
- ☺ Αποφασίστε τι έπρεπε να γίνει:

ΤΩΡΑ:

Ξαναπαίξτε για άλλα 10 λεπτά το ίδιο παιχνίδι, όμως, τώρα θα πρέπει να συμβαίνει μια ανάλογη φάση και θα πρέπει τα παιδιά που έρχονται αντιμέτωπα να χαμογελά το ένα στο άλλο και οι ομάδες τους θα κερδίζουν από έναν πόντο. Στο τέλος του παιχνιδιού, αποφασίστε σε ποια μορφή παιχνιδιού διασκεδάσατε ΟΛΟΙ περισσότερο.

Σχολιάστε:

Αν υπάρχει επιθετικότητα, πόσο καλά («με καθαρό μυαλό») μπορεί να παίξει μια ομάδα;

Τελικά υπάρχουν σπορ που προκαλούν την επιθετικότητα ή μήπως εμείς είμαστε που κάνουμε τη διαφορά; Προβλημάτισου και γράψε το μήνυμά σου: _____

Θα μπορούσε να είναι και κερκίδα σε αγώνα ατομικού αθλήματος. Αν πιστεύουμε ότι η επιθετικότητα είναι περιορισμένη μέσα στο γήπεδο, η λεκτική επιθετικότητα μπορεί να υπάρξει (και πληγώνει εξίσου). _____
